

FOSAAS ADVOKATFIRMA MNA
Forneburingen 7
1360 FORNEBU

Trondheim, 28.10.2021

Deres ref.:
Advokat Oddvar Fosaas

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/1689

Saksbehandler:
Tone Lise Alstad Eid

Vedtak i klagesak om etablering av akvakulturanlegg ved Vågsholman i Sør-Smøla landskapsvernområde

Vi viser til klage på vedtak fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal 25.05.2020 om tillatelse til etablering av akvakulturanlegg ved Vågsholman innenfor Sør-Smøla landskapsvernområde. Klagesaken ble oversendt fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal 25.01.2021.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalteren i Møre og Romsdals vedtak av 25.05.2020 om dispensasjon til etablering av oppdrettsanlegg ved Vågsholman innenfor Sør-Smøla landskapsvernområde.

Vedtaket er fattet etter verneforskriften for Sør-Smøla landskapsvernområde § 3 nr. 1.3 bokstav i, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Kort om bakgrunnen for saken

Statsforvalteren i Møre og Romsdal fattet den 25.05.2020 vedtak om tillatelse til etablering av akvakulturanlegg innenfor Sør-Smøla landskapsvernområde. Vedtaket er fattet etter verneforskriften for landskapsvernområdet § 3 nr. 1.3 bokstav i. Anlegget er et matfiskanlegg for laks på lokaliteten Vågsholmen, og består av 10 bur a 75m x 75m i to bredder, og vil utgjøre et areal på ca. 175m x 375m. Til anlegget er det også knyttet en flåte med fôrlager og arbeidsbygg. Anlegget består av 5 konsesjoner med en ramme på 3900 tonn biomasse.

Statsforvalteren viser i sitt vedtak til at det i landskapsvernområdet er skilt ut en egen sone A der verneforskriften åpner for å gi tillatelse til havbruksvirksomhet når dette ikke strider mot verneformålet. Anlegget er søkt plassert langt vest i landskapsvernområdet, i et område med mange skjær og småholmer. Kvalitetene til området er i stor grad knyttet til helårs beiteområder for sjøfugl, inkl. den undersjøiske vegetasjonen og dyrelivet. Statsforvalteren mener det ikke foreligger holdepunkter for at etablering medfører unødige forstyrrelse av hekkende fugl eller ynglende pattedyr.

Statsforvalteren viser videre til at de ikke kan se at anlegget og tilhørende arbeidsoperasjoner ved dette vil kunne påvirke mytende fugler på en uheldig måte. Derimot kan fuglene reagere på plutselig forstyrrelse fra bla. hurtiggående båter. Slik forstyrrelse kan forebygges ved å senke farten og unngå å gå rett på. En miljøundersøkelse av lokaliteten i 2016 klassifiserte den til verdi 1, svært god. Anlegget blir det tredje oppdrettsanlegget i Sør-Smøla landskapsvernområde, og medfører dermed en ny landskapspåvirkning og en økning i utslippsbelastning. Ved å fastsette avbøtende vilkår for driften, vurderer Statsforvalteren at det nye anlegget ikke medfører en vesentlig økt negativ påvirkning på verneverdiene. Eventuell parallell drift med fire konsesjoner på lokaliteten vurderes å ville overskride belastningen på området, og Statsforvalteren opphever derfor en tidligere gitt, men ubenyttet dispensasjon for drift i området.

Samlet sett kan ikke Statsforvalteren se at etablering av lakseoppdrettsanlegg på den omsøkte lokaliteten strider mot formålet med vernet, og gir tillatelse til plassering av anlegget i samsvar med søknaden. Det er stilt vilkår til tillatelsen, blant annet om utslipp, at det ikke skal være oppdrett av regnbueørret i anlegget, og at det skal tas særlig hensyn til flokker av gjess og ender ved båttransport til anlegget, særlig i mytetida på ettersommeren.

Advokat Oddvar Fosaas sendte den 24.06.2020 foreløpig klage på vedtaket, med anmodning om utsatt klagefrist på vegne av en gruppe grunneiere i verneområdet.

I e-post fra Statsforvalteren 30.06.2020 bekreftes at klagefristen forlenges til 10.08.2020. Den 12.08.2020 er det bedt om ytterligere fristforlengelse til 10.09 på grunn av omfattende arbeid med å skaffe oversikt over grunneiere som ønsker å klage, da mange ikke har hatt kjennskap til vedtaket. Statsforvalteren har i e-post 13.08.2020 bekreftet at fristen forlenges til 10.09.2020. I brev av 10.09.2020 sendte advokat Oddvar Fosaas utfyllende klage på vedtaket på vegne av 25 grunneiere med eiendommer i landskapsvernområdet.

Klagen ble sendt søker til orientering. Advokat Eirik Staurset Andresen har i brev av 03.12.2020 kommentert klagen på vegne av søker.

Advokat Fosaas har i brev av 23.06.2021 til Miljødirektoratet kommet med ytterligere merknader til klagen.

Begrunnelse for klagen

I klagen fra advokat Fosaas vises til at Statsforvalteren ikke varslet tilstøtende grunneiere i Vågsholmenområdet verken om søknaden eller vedtaket. At grunneierne ikke er ansett som parter i saken er en saksbehandlingsfeil av betydning for resultatet, og vedtaket må anses ugyldig, jf. forvaltningsloven § 41. Grunneierne er heller ikke blitt ansett som part i behandlingen av verneforskriften, og det anføres at denne derfor er ugyldig i forhold til grunneierne. Dersom grunneierne hadde hatt partsstilling, ville de motsatt seg forskriftens bestemmelse i § 3 nr. 1.3 bokstav i om havbruksvirksomhet i sone A.

Videre vises det til at forskriften stiller krav om at det skal lages en forvaltningsplan, noe som ikke er gjort, og i mellomtiden er det gitt dispensasjon for tre oppdrettsanlegg, hvor det i tilknytning til den siste dispensasjonen i 2017 ble uttalt at man ikke kan påregne ytterligere dispensasjoner i området.

Når det gjelder dispensasjonsvedtaket, vises det til at manglende henvisning til dispensasjonshjemmelen i naturmangfoldloven § 48 strider mot kravene til begrunnelsens innhold. Det vises videre til at tiltaket er i strid med naturmangfoldloven § 48. Når det gjelder kunnskapsgrunnlaget, vises det til at det gis opplysninger om en rekke pågående og nært forestående utredninger, rapporter og vitenskapelige studier som er relevante. Det pekes på at tiltaket utvilsomt må innebære et inngrep av omfattende betydning for gyteområdet, herunder det biologiske mangfoldet. Det vises til bunnundersøkelse, herunder beskrivelse av strømforholdene. Klager er derfor ikke enig i at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, noe som også innebærer feil i saksbehandlingen og rettsanvendelsen når føre-var-prinsippet er tilsidesatt. Det må legges til grunn at det foreligger usikkerhet i forhold til en rekke relevante og sentrale forhold for vurdering av verneverdiene. Ved usikkerhet bør tiltaket vurderes forbudt eller utsatt. I vurderingen er det kun pekt på at tiltaket er plassert i et område "som i stor grad (er) knyttet til helårs beiteområde for sjøfugl, inkl. den undersjøiske vegetasjon og dyrelivet." Det er ikke gjort noen vurdering av de øvrige relevante hensyn knyttet til bevaring av naturmangfoldet, verken landskapet over vannflaten eller på bunnen, eller hensynet til vegetasjon og dyrelivet. Grunneierne gjør gjeldende at helt sentrale faktiske forhold av betydning ikke er vurdert, at det er gitt manglende begrunnelse og at vedtaket derfor må anses ugyldig og må oppheves.

Innkommne merknader fra søker

I brev av 03.12.2020 har advokat Erik Staurset Andresen uttalt seg til klagen på vegne av søker. Det bemerkes at utgangspunktet for klagefristen skal regnes fra det tidspunkt klager har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket. I særlige tilfeller kan underinstansen forlenge klagefristen før denne er utløpt, jf. § 29 siste ledd. Det vises til at det av saken fremgår at det er sendt et brev om vedtaket allerede 24.06.2020, noe som innebærer at klagerne har vært klar over vedtaket før dette. Det er derfor avgjørende at fristforlengelsen er innvilget innen denne fristen. I alle tilfeller er det en absolutt klagefrist på tre måneder fra vedtakstidspunktet når det klages over et vedtak som går ut på å tilstå noen en rettighet, jf. forvaltningsloven § 29 andre ledd andre setning. Vedtaket er datert 25.05.2020 og klagen er fremsatt etter den absolutte klagefristen. Oversittelse av klagefristen skal som utgangspunkt føre til at klagen avvises.

Ingen av klagerne er part i saken ettersom vedtaket ikke retter seg mot eller ellers direkte gjelder klagerne, jf. forvaltningsloven § 2 bokstav e. Spørsmålet er derfor om noen av klagerne har rettslig klageinteresse i saken. Klageinteressen må avgjøres ut fra sakens aktualitet for klagerne og klagernes tilknytning til saken. Det er ikke godtgjort i noen av klagenes at de har noen nærmere tilknytning til saken enn folk flest. Dispensasjonen i seg selv vedrører ingen av de opplistede eiendommene. Klagerne tilknytning til saken og sakens aktualitet for de berørte eiendommer må godtgjøres. Dette er ikke sannsynliggjort i klagen og etter søkers vurdering har ikke klagerne klagerett, jf. forvaltningsloven § 28. Manglende klagerett skal føre til at klagen avvises.

Når det gjelder anførselen om at verneforskriften er ugyldig, er det ikke behov for dispensasjon dersom denne anførselen skulle føre frem. Klagegrunnene omhandler problemstillinger som blir behandlet av de respektive sektorlover og som ikke berører formålet med verneforskriften for landskapsvernområdet. Verneforskriften har eksplisitt åpnet opp for havbruksvirksomhet i det aktuelle området, og dette skal senke terskelen for om dispensasjon skal innvilges. Videre vises til at vilkårene i vedtaket ivaretar formålet med verneområdet.

Statsforvalterens vurderinger

Statsforvalteren legger til grunn at klagen er kommet inn innen fristen som ble gitt i e-post 13.08.2020. Statsforvalteren mener at klagerne ikke er part i saken. Vedtaket retter seg ikke mot klagerne, eller på annen måte direkte gjelder disse. Noen få av klagerne eier mindre ubebygde holmer og skjær i nærheten av oppdrettslokaliteten, men blir ikke berørt i en slik grad at de er å se på som part i saken. For å ha rettslig klageinteresse, må vedtaket ha klare faktiske følger for klager. Statsforvalteren har vurdert at tre av grunneierne kan ha rettslig klageinteresse som naboer til anlegget, men holmene og skjærene er små og ubebygde, og uten tydelig bruksverdi. Statsforvalteren er derfor usikker på hvilke faktiske følger anlegget har for eiendommene, men har valgt å behandle klagen. Statsforvalteren peker på at søknaden som del av den ordinære saksbehandlingen etter akvakulturlovgivningen blir lagt ut til offentlig ettersyn. Allmennheten har der adgang til å komme med uttalelser til søknaden.

Statsforvalteren legger til grunn at verneforskriften er gyldig. Vedtaket om tillatelse til akvakulturanlegg er fattet med hjemmel i verneforskriften § 3 nr. 1.3 bokstav i, noe som går fram av vedtaket. Når det er hjemmel for å gi tillatelse direkte i forskriften, skal ikke naturmangfoldloven § 48 ligge til grunn for vedtaket. Det er likevel mange av de samme vurderingene som skal gjøres i og med at det begge steder er vilkår om at tiltaket ikke skal være i strid med formålet med vernet. At tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig er ikke et vilkår etter § 3 nr. 1.3 bokstav i. Statsforvalteren viser til at hensynet til sjøfugl og resipientforhold og landskapshensyn er konkret vurdert, og det er satt vilkår som skal dempe landskapsvirkningen. Statsforvalteren vurderer det som relevant at anlegget ligger i ytterkanten av landskapsvernområdet. Da ligger det også i god avstand fra klagerne sine fritidseiendommer og hovedtyngden av deres landareal. I vurderingen av søknaden har Statsforvalteren lagt mindre vekt på elementer som blir vurdert etter annet lovverk som del av saksbehandlingen etter akvakulturlovgivningen. Dette omfatter hensyn vurdert av Fiskeridirektoratet, Kystverket, Mattilsynet og fylkeskommunen, i tillegg til vurdering av resipienten i behandlingen etter forurensningsloven. Statsforvalteren legger til at det i behandlingen etter forurensningsloven er etterspurt ytterligere dokumentasjon knyttet til marint naturmangfold.

Utkast til forvaltningsplan for Sør-Smøla landskapsvernområde var på høring i 2012. Etter høring har arbeidet med forvaltningsplanen av ulike grunner ikke blitt prioritert. Når den ikke er vedtatt må innkomne søknader uansett vurderes etter de føringer som ligger i verneforskriften, naturmangfoldloven og foreliggende kunnskap om området.

Ytterligere merknader fra klager

I brev av 23.06.2021 til Miljødirektoratet har klager gitt utfyllende merknader. Det vises til at klagen ikke retter seg mot verneforskriften i sin helhet, men bestemmelsen i § 3 nr. 1.3 bokstav i. Videre bestrides at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8- 12 er korrekt og forsvarlig behandlet. Det gis nærmere redegjørelse for synspunktet om grunneiernes partsstilling, og vises til historiske eier- og bruksforhold til Sør-Smøla. Når det gjelder Statsforvalterens begrunnelse for vedtaket, vises det til at Statsforvalteren ikke har hensyntatt volumøkningene innenfor den enkelte lokalitet, og dermed heller ikke det reelle antallet dispensasjoner. Det påpekes også at det er en viktig forutsetning at det skal utarbeides forvaltningsplan for området, noe som ikke er gjort, og at det ville vært av stor betydning å ha hatt den forutsatte plan for forvaltning og skjøtsel på plass.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Klagefrist

Etter forvaltningsloven § 29 er fristen for å klage tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem. De følger av § 29 andre ledd at for den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, løper fristen fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet seg kunnskap om vedtaket. Ved vedtak som går ut på å tilstå noen en rettighet, skal klagefristen for andre likevel senest løpe ut når det er gått tre måneder fra det tidspunkt vedtaket ble truffet.

Vedtak om dispensasjon fra verneforskriften ble fattet 25.05.2020. Advokat Fosaas har den 24.06.2020 sendt en henvendelse til Statsforvalteren. Overskriften i brevet er "Klage: Sør-Smøla landskapsvernområde – dispensasjon for etablering av oppdrettsanlegg ved Vågsholman". Det fremgår av brevet at advokat Fosaas representerer en gruppe grunneiere, foreløpig 17, som vil fremsette klage på dispensasjonsvedtaket. Videre fremgår det av brevet at det er behov for innhenting av ytterligere dokumentasjon.

Miljødirektoratet viser til at det ikke knytter seg noen formkrav til en klage på forvaltningsvedtak, men at det klart må fremgå at det er en klage. Det er opplyst i e-post 12.08.2020 at klagerne tidligst ble kjent med vedtaket 10.06. Miljødirektoratet legger dette til grunn, og vurderer brevet fra advokat Fosaas av 24.06.2020 som tilstrekkelig til å avbryte klagefristen. Det fremgår her at grunneierne som representeres av advokat Fosaas vil klage på vedtaket. Når det gis frist, først 10.08.2020 og senere 10.09.2020, anser Miljødirektoratet dette som frister for å inngi en nærmere begrunnelse for klagen. Miljødirektoratet legger etter dette til grunn at klagen er fremmet innen fristen i forvaltningsloven § 29.

Rettslig klageinteresse

Det følger av forvaltningsloven § 28 at enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse.

Partsbegrepet er definert i forvaltningsloven § 2, der det fremgår at en part er en person som en avgjørelse retter seg mot, eller som saken ellers direkte gjelder. Part i saken vil være den som søker om et tiltak, og får en tillatelse eller et avslag på søknaden. Naboer til et tiltak vil som utgangspunkt ikke være part i en sak, men kan ha rettslig klageinteresse ved at de anses berørt av vedtaket, og har en interesse i at vedtaket blir prøvd på nytt. Selv om klagerne har eiendommer innenfor landskapsvernområdet, medfører dette ikke at de er part i saken om dispensasjon til etablering av akvakulturanlegg i området.

Spørsmålet som må vurderes er om klagerne har rettslig klageinteresse. Dette spørsmålet må vurderes konkret, og det kan være ulike vurderinger ut fra hvilket vedtak som er fattet og hvilket regelverk som er grunnlag for vedtaket. Av betydning i vurderingen av rettslig klageinteresse er klagers aktuelle interesse og tilknytning til saken.

At klagerne har eiendommer innenfor landskapsvernområdet medfører heller ikke at de automatisk har rettslig klageinteresse, det kreves en nærmere tilknytning til det aktuelle arealet eller tiltaket. Statsforvalteren har vurdert at tre av grunneierne har rettslig klageinteresse. Dette er eiendommer som er naboer til anlegget, og selv om Statsforvalteren viser til at det er små og ubebygde holmer og skjær, og dermed usikkert hvilke faktiske følger anlegget har for eiendommene, er disse tre eiendommene vurdert å ha en nærmere interesse og tilknytning på grunn av beliggenheten i nærheten av anlegget. Dette gjelder eiendommene gnr./bnr. 32/1 som omfatter holmer og skjær øst for Vågsholmen/Kaukaren, gnr./bnr. 33/1 som omfatter holmer ved Masterholmdraget, og gnr./bnr. 33/4 som omfatter skjær nord for Kjeøysvaet.

Miljødirektoratet finner ikke grunnlag for å overprøve Statsforvalterens vurdering av at disse eiendommene har tilstrekkelig tilknytning til saken til å ha rettslig klageinteresse, og tar dermed klagen fra disse grunneierne til behandling. I praksis vil dette innebære at klagen i sin helhet blir behandlet.

Vernereglene og hjemmel for dispensasjon

Sør-Smøla landskapsvernområde med plante- og dyrelivsfredning ble vernet ved kgl.res. 09.01.2009 som del av verneplan for Smøla. Landskapsvernområdet omfatter et areal på ca. 183 068 daa, der ca. 25 979 daa er landareal og ca. 157 089 daa er sjøareal. Grensene for landskapsvernområdet fremgår av vernekartet, datert januar 2009.

Formålet med landskapsvernområdet er å ta vare på et egenartet, vakkert og internasjonalt verneverdig natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som preger området. Zoologisk har området verdi som overvintringsområde og som hekkeområde for fugl, bl.a. havørn. Området har også en tett bestand av oter og sel. Botanisk er det et særdeles viktig område med kystlynghei, naturbeitemarker, havstrand og naturtyper knyttet til havstrand, brakkvann og ferskvann.

Det følger av verneforskriften § 3 nr. 1.1 at området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter med det rike biologiske mangfoldet som preger området. I landskapsvernområdet er det forbud mot inngrep som oppføring og ombygging av bygninger eller anlegg mv. Oppstillingen i bestemmelsen er ikke uttømmende.

Det følger av verneforskriften § 3 nr. 1.3 bokstav i at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til havbruksvirksomhet i sone A når dette ikke strider mot formålet med vernet. Dette er en spesifisert dispensasjonsbestemmelse som åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forbudet i § 3 nr. 1.1 visse vilkår. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 er ikke relevant når verneforskriften selv har en bestemmelse som åpner for å gi tillatelse til tiltaket det søkes om.

Som Statsforvalteren også viser til, er vurderingskriteriene imidlertid mye av de samme, da også bestemmelsen i verneforskriften § 3 nr. 1.3 bokstav i har som vilkår for å gi tillatelse at tiltaket ikke strider mot formålet med vernet.

Miljødirektoratets vurdering av klagen

Miljødirektoratet legger i likhet med Statsforvalteren til grunn at vernevedtaket er gyldig. Ved opprettelse av verneområder følges særskilte saksbehandlingsregler. Det ble meldt oppstart av verneprosess den 16.04.1999, og forslag til avgrensning og verneforskrifter ble sendt på lokal høring i august 2003, blant annet til grunneiere i området. Vernevedtaket er tinglyst som heftelse på eiendommene omfattet av vernet.

I forarbeidene til Verneplan for Smøla vises det til at det til føringene i St.meld. nr. 43 (1998-99) Vern og bruk i kystsona når det gjelder havbruk. I behandlingen av stortingsmeldingen skilles det klart mellom landskapsvernområder og naturreservater med hensyn til oppdrettsvirksomhet. I verneplanen for Smøla, som omfatter både landskapsvernområder og naturreservater, er det derfor tatt inn åpning for å tillate havbruksvirksomhet innenfor hele eller deler av landskapsvernområdene.

Verneforskriften for Sør-Smøla landskapsvernområde har en særskilt bestemmelse som åpner for at det kan gis tillatelse til havbruksvirksomhet i sone A. Hvilket område som omfattes av sone A er angitt på vernekartet for landskapsvernområdet.

I den kongelige resolusjonen omtales det biologiske mangfoldet som preger Sør-Smøla landskapsvernområde. Området er overvintringsområde for sjøfugl, lomer, dykkere, skarv, hegrer, svaner, sjøender og havørn, hekkeområde for grågås, sjøender, havørn og vadefugler. Området har også en tett bestand av oter og sel. Botanisk er det et svært viktig område med kystlynghei, naturbeitemarker, havstrand og naturtyper knyttet til havstrand, brakkvann og ferskvann. Området er også rikt på kulturminner. Det finnes noen eksisterende inngrep i området, over hele området er det sjømerker og fyrlykter, og her finnes flere eldre fiskevær, men også enkeltstående hytter/fritidshus/bygninger. Det meste av skjærgårdsarealet er definert som inngrepsfrie og villmarkspregede områder.

I høringen kom det innspill om at vernet ikke måtte være til hinder for etablering av fiskeoppdrettsanlegg, skjellanlegg og anlegg for havbeite etter vanlige konsesjonsregler. Det ble i tilrådingen fra Møre og Romsdal fylke foreslått å opprettholde forslag om en A og B sone, hvor det i A-området åpnes for at det kan søkes om etablering av fiskeoppdrettsanlegg, skjellanlegg og anlegg for havbeite. Det vises til at denne soneringen er en avklaring av hvor det kan være aktuelt med næringsutvikling som for eksempel havbruk. Dette ble opprettholdt ved vernevedtaket. Dette innebærer at det gjennom verneprosessen er tatt stilling til at det skal kunne gis tillatelse til blant annet fiskeoppdrettsanlegg innenfor den aktuelle sonen.

Kravet i verneforskriften er at et slikt anlegg ikke er i strid med formålet med vernet. Dette vil være en konkret vurdering av blant annet av tiltakets art, plassering, varighet og omfang. Et tiltak eller en aktivitet vil være i strid med verneformålet dersom en tillatelse vurderes å ha en negativ påvirkning på verneformålet samlet sett.

Statsforvalteren har gjort en vurdering av søknaden opp mot verneformålet og verneverdiene i det aktuelle området. Når det gjelder plasseringen, er dette et område som i stor grad knyttes til helårs beiteområder for sjøfugl, inkludert den undersjøiske vegetasjonen og dyrelivet.

Statsforvalteren har vurdert anleggets mulige påvirkning på hekkende fugl og konkluderer med at det ikke foreligger holdepunkter for at etableringen medfører unødige forstyrrelse av hekkende fugl eller ynglende pattedyr. Dette er basert på den kunnskapen som finnes om arter, hekkeområder mv. i Naturbase, undersøkelser fra Norsk institutt for naturforskning, samt en miljøundersøkelse av lokaliteten fra 2016. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 kommer til anvendelse når det treffes en beslutning uten at det foreligger kunnskap om hvilke virkninger beslutningen vil ha for naturmiljøet. I de tilfellene skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Miljødirektoratet er enig i Statsforvalterens vurdering av at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å gjøre de nødvendige vurderingene av påvirkningen på verneverdiene. Førre-var betraktninger tas uansett inn som en del av vurderingen av påvirkning på verneformålet i verneområdene, og det stilles vilkår for å unngå negative konsekvenser for verneverdiene.

Når det gjelder samlet belastning er Miljødirektoratet enig i merknaden om at det ikke har betydning om anleggene ligger i ytterkanten av landskapsvernområdet. Vernegrensene fastsettes etter en konkret vurdering ut fra hvilke verneverdier som finnes i området. Det vil i alle tilfelle være en konkret vurdering av hvilke verneverdier som berøres ved en omsøkt plassering. I denne saken har Statsforvalteren vurdert at med de avbøtende vilkår som er stilt for driften, vil det nye anlegget ikke medføre en vesentlig økt negativ påvirkning på verneverdiene. Statsforvalteren har også vurdert det nye anlegget ut fra tidligere gitte tillatelser i området, og har ut fra en vurdering av belastningen på området opphevet en tidligere gitt dispensasjon som ikke har vært benyttet.

Omfanget av tillatelsen, både denne og de tidligere gitte tillatelsene har betydning for den samlede belastningen på området. I vurderingen etter verneforskriften er det påvirkningen på landskapet og det biologiske mangfoldet som preger landskapet som er relevant å vurdere når det gjelder samlet belastning. Når det gjelder påvirkningen på dyreliv, er det vurdert at tillatelsen ikke vil medføre unødige forstyrrelse av hekkende fugl eller ynglende pattedyr. Det er også vurdert at beliggenheten av anlegget er i god avstand fra fritidsbebyggelse og at landskapspåvirkningen er liten. Det er i tillegg stilt vilkår om samlet biomasse for det aktuelle anlegget, at det ikke tillates utslipp av kjemiske midler innenfor verneområdet, og at det ikke tillates oppdrett av regnbueørret på lokaliteten. Videre er det stilt vilkår for å hensynta flokker av gjess og ender ved båttransport, særlig i mytetida. Dette er vilkår som er stilt ut fra en konkret vurdering av verneverdiene i det aktuelle området.

Miljødirektoratet finner ikke grunnlag for å overprøve Statsforvalterens vurdering av at anlegget ikke er i strid med verneformålet for landskapsvernområdet. Det er gjort en konkret vurdering av plassering, mulig påvirkning på verneverdiene og den samlede belastningen i området.

Miljødirektoratet er enig i at det er uheldig at det ikke foreligger en forvaltningsplan for området. Dette er forutsatt i verneplanprosessen og i verneforskriften. At det ikke foreligger en godkjent forvaltningsplan, vil imidlertid ikke ha betydning for vurderingen i denne konkrete saken. En forvaltningsplan er retningsgivende og kan ikke gå ut over rammene i verneforskriften. En plan vil kunne gi generelle føringer, men kan ikke gi bestemmende regler for eksempel om antall konsesjoner eller biomasse mv. Alle søknader om tiltak må vurderes konkret ut fra vilkårene i bestemmelsen i forskriften. Miljødirektoratet tar ikke klagen til følge.

Klagerett

Vedtaket er endelig, og dere kan ikke klage på vedtaket.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Tone Lise Alstad Eid
seniorrådgiver

Kopi til:
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Advokatfirmaet Øverbø Gjørtz v/advokat Erik Staurset Andresen